

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 82/2020-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. februára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovéj a sudcu Petra Molnára (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Karaffovou, Námestie slobody 50, Sabinov, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Sd 2/2016 z 18. mája 2018 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9 So 22/2018 z 24. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Karaffovou, Námestie slobody 50, Sabinov, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Sd 2/2016 z 18. mája 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 9 So 22/2018 z 24. apríla 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. 601 031 6257 0 z 21. septembra 2015 bola zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok s odôvodnením, že nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou v súvislosti s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodla Sociálna poisťovňa, ústredie (ďalej len „odporkyňa“) 26. novembra 2015 tak, že potvrdila rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o invalidný dôchodok.

3. Včas podaným opravným prostriedkom sťažovateľ inicioval konanie na krajskom súde, v ktorom sa domáhal preskúmania rozhodnutia odporkyne č. 601 031 6257 0 z 26. novembra 2015 s odôvodnením, že podľa jeho názoru nebola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určená správne a jej vymedzenie na dolnej hranici nebolo dostatočne odôvodnené. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 Sd 2/2016 z 27. mája 2016 napadnuté rozhodnutie odporkyne potvrdil. Sťažovateľ podal proti tomuto rozsudku 8. júla 2016 odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 9 So 180/2016 z 28. marca 2018 tak, že ho zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie s pokynom, aby opätovne preskúmal zákonnosť rozhodnutia odporkyne z hľadiska aj námietok vznesených v odvolaní, t. j. okrem iného zväžiť pripustenie ďalšieho dokazovania prostredníctvom znalca.

4. Krajský súd následne napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. 601 031 6257 0 z 26. novembra 2015. Proti tomuto rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal 28. júna 2018 odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok krajského súdu potvrdil.

5. Podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho označených základných práv podľa ústavy ako i práv podľa dohovoru tým, že súdy rozhodli bez znalosti skutkového stavu. Sťažovateľ tiež namieta, že napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nie je riadne odôvodnený a poukazuje na to, že sa „nevysporiadal nijako a to ani len jednou vetou v odôvodnení svojho rozhodnutia s predloženým lekárskeho posudkom o zdravotnej spôsobilosti zo dňa 25. 06. 2015“. Uvádza tiež, že mu bolo „nezákonným rozhodnutím odňaté právo na zveľadenie a zväčšenie dôchodku a primerané hmotné zabezpečenie“.

6. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 9 So/22/2018 zo dňa 24. 4. 2019 a Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 1 Sd/2/2016 zo dňa 18. 5. 2018 bolo porušené základné právo sťažovateľa garantované v čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1, 2, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR.

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 9 So/22/2018 zo dňa 24. 4. 2019 a Rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 1 Sd/2/2016 zo dňa 18. 5. 2018 bolo porušené právo sťažovateľa garantované v čl. a čl. 6 bod. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 9 So/22/2018 zo dňa 24. 4. 2019 a Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 1 Sd/2/2016 zo dňa 18. 5. 2018 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 20.000 Eur.

Sťažovateľovi sa priznáva plná náhrada trov konania.“

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

10. Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

11. Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

12. Podľa čl. 39 ods. 2 ústavy primerané hmotné zabezpečenie v starobe sa vykonáva prostredníctvom priebežne financovaného dôchodkového systému a systému starobného dôchodkového sporenia. Štát podporuje dobrovoľné sporenie na dôchodok.

13. Podľa čl. 40 ústavy každý má právo na ochranu zdravia. Na základe zdravotného poistenia majú občania právo na bezplatnú zdravotnú starostlivosť a na zdravotnícke pomôcky za podmienok, ktoré ustanoví zákon.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

16. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že čl. 46 ods. 2 ústavy upravuje právo na prístup k súdu vo veci, o ktorej rozhodol orgán verejnej správy. Ide skôr o kompetenčné ustanovenie určujúce, kedy súdna moc preskúmava rozhodnutia verejnej správy, ako o ustanovenie zakladajúce základné právo. To je v skutočnosti priznané už v čl. 46 ods. 1 ústavy. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj obsahu sťažnosti ústavný súd, postupujúc podľa § 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého sa každé podanie posudzuje podľa jeho obsahu a § 45 zákona o ústavnom súde, ktoré upravuje viazanosť rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania v záujme poskytovania materiálnej ochrany práv pristúpil k preskúmaniu napadnutých rozsudkov krajského a najvyššieho súdu z hľadiska základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

18. Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

19. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

III.1 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Sd 2/2016 z 18. mája 2018

21. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

22. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj sa domáhal využitím dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

23. V danom prípade mal sťažovateľ k dispozícii opravný prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutého rozsudku krajského súdu z 18. mája 2018 mohol podať sťažovateľ odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 9 So 22/2018 z 24. apríla 2019. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti rozsudku krajského súdu z 18. mája 2018 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 9 So 22/2018 z 24. apríla 2019

24. Ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho

pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej ani preskúmavať, resp. či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

25. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre opakovane uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. K porušeniu tohto základného práva by mohlo dôjsť predovšetkým vtedy, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 216/06).

26. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

27. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky, príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

28. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu jeho označených základných práv podľa ústavy, ako aj práv podľa dohovoru malo dôjsť tým, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený a najvyšší súd sa nijako nevysporiadal s predloženým lekárskeým posudkom o zdravotnej spôsobilosti z 25. júna 2015.

29. V súvislosti s uplatnenou námietkou sťažovateľa ústavný súd poukazuje na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, kde uvádza:

„K námietke navrhovateľa týkajúcej sa lekárskeho posudku o zdravotnej spôsobilosti na prácu zo dňa 25. 06. 2015 súd uviedol, že tento posudok bol predmetom hodnotenia kontrolným posudkom druhostupňového posudkového lekára zo dňa 02. 05. 2016 a nebol uznaný ako odborný posudok, pretože bol vydaný bez údajov dôvodu príčiny zdravotných obmedzení navrhovateľa vykonávať prácu v určenom pracovnom zaradení. Z predmetného posudku vyplýva jednoznačný logický záver, že navrhovateľ bol hodnotený v rámci komplexného lekárskeho vyšetrenia, avšak ani psychiater, ani psychológ, ani oftalmológ, ani ORL - foniater nepotvrdili, že navrhovateľ nie je schopný vykonávať prácu vodiča, naopak, je schopný vykonávať túto prácu bez obmedzenia. Preto tejto námietke navrhovateľa nevyhovel.“

30. Z už citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že ako krajský súd, tak i najvyšší súd sa zaoberali predloženým lekárskeým posudkom o zdravotnej spôsobilosti sťažovateľa z 25. júna 2015, pričom jasne uviedli, že bol predmetom hodnotenia kontrolným posudkom druhostupňového posudkového lekára a nebol uznaný

ako odborný posudok, a uviedli i dôvody, prečo tomu tak bolo. Ústavný súd preto považuje túto námietku sťažovateľa za nedôvodnú.

31. Ďalšia námietka uplatnená v ústavnej sťažnosti spočíva v presvedčení sťažovateľa, že súdy rozhodli vo veci bez znalosti skutkového stavu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa vychádzal z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, pričom argumentoval:

«Pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku, postupovali aj podľa názoru odvolacieho súdu v súlade so zákonom. V posudkoch zohľadnili všetky zdravotné ťažkosti navrhovateľa a objektívne nálezy odborných lekárskeho vyšetrení. Preto ani odvolací súd nezistil žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ďalšie doplnenie hodnotenia zdravotného stavu navrhovateľa hoci aj znaleckým dokazovaním lebo posudky posudkových lekárov považoval za náležité zdôvodnené, jasné a zrozumiteľné, ale najmä od počiatku zhodné. V konečnom dôsledku bola potreba odbornej spolupráce a objektívneho posúdenia veci z oblasti neurológie splnená prítomnosťou MUDr. Hrehorovskej, voči ktorej navrhovateľ nemal žiadne výhrady.

Z oblasti neurológie bolo konštantné opakovaný objektívny funkčný nález, ktorý si osvojili aj posudkoví lekári, že u navrhovateľa je „v klinickom náleze prítomná porucha statodynamiky chrbtice, krčno-hlavový a krčno ramenný syndróm, nie sú prítomné svalové hypotrofie, bez poruchy citlivosti, bez známk motorického deficitu, bez trvalých známk koreňového dráždenia a bez poškodenia miechy“. Uvedený stav zodpovedá zaradeniu do kapitoly XV, oddiel E, položka 4, písmeno b/ s MPSVZČ 35 %.

Správne uviedol krajský súd, že aj keď navrhovateľ namietal v odvolaní zhoršenie zdravotného stavu (s poukazom na ich chronickú resp. uvedením nových chorôb), tieto však nijako nepreukázal objektívnymi nálezmi. Z administratívneho spisu nevyplýva, že by navrhovateľ pri opakovaných vyšetreniach, ktorých sa fyzicky zúčastnil, predložil doklady o vyšetrení svojho zdravotného stavu, ktoré by neboli známe posudkovým lekárom pri posudzovaní jej zdravotného stavu v správnom konaní a ani v odvolacom konaní nepredložil

novšie nálezy a lekárske správy ani dôkazy, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti postupu správnych orgánov. Odvolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ sa navrhovateľ domáhal doplnenia dokazovania za účelom preukázania invalidity, jeho zdravotné ťažkosti boli posudkovým lekárom známe a títo sa s posúdením ich vzniku, priebehu a zmien aj dostatočne vysporiadali. Závery posudkov posudkových lekárov sú úplné a presvedčivé, bez logických rozporov, a preto nebolo potrebné dopĺňať dokazovanie novým vyšetrením a posúdením zdravotného stavu navrhovateľa.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250i ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 O. s. p.), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúvacieho konania rozhodnúť o neskoršom priznaní invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu (podľa vlastných úvah navrhovateľa) ani v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezu a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Novšie lekárske nálezy v takom prípade môžu byť podkladom pre prípadné zvýšenie invalidného dôchodku v správnom konaní, na základe novej žiadosti.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom krajského súdu, že posudkoví lekári vyhodnotili rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa v súlade s § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. a prílohou č. 4 zákona, a že určenie miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť odôvodnili logicky a presvedčivo, na základe dostupných lekárskeho nálezu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, je v súlade so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.»

32. Vychádzajúc z citovaného, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku podrobne, zrozumiteľne a ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal s odvolaním sťažovateľa. V súvislosti s kľúčovou námietkou sťažovateľa, že v jeho právnej veci nebol náležite zistený skutkový stav, keďže nebolo nariadené znalecké dokazovanie, ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd náležite zdôvodnil, prečo nebolo dokazovanie doplnené, keď uviedol, že posudkoví lekári v posudkoch, ktoré boli vydané

pred rozhodnutím odporkyne, ako i po podaní odvolania zohľadnili všetky zdravotné ťažkosti sťažovateľa a objektívne nálezy odborných lekárskejších vyšetrení, pričom najvyšší súd nezistil žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali ďalšie doplnenie hodnotenia zdravotného stavu sťažovateľa. Najvyšší súd považoval posudky posudkových lekárov za náležite zdôvodnené, jasné, zrozumiteľné, ale najmä od počiatku zhodné. Najvyšší súd tiež zdôraznil, že pri preskúmaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania, a predkladanie novších lekárskejších náleзов nie je dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu sťažovateľa a na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo právnym predpisom. Ústavný súd považuje argumentáciu odvolacieho súdu za dostatočnú a zrozumiteľnú, založenú na právnych záveroch, ktoré majú oporu v zákone, resp. nepopierajú podstatu, zmysel a účel aplikovaných právnych predpisov, a teda za ústavne udržateľnú.

33. Odôvodnenie napadnutého rozsudku nie je možné hodnotiť ako arbitrárne a je nutné ho považovať za výraz autonómneho súdneho rozhodovania, do ktorého ústavný súd nemá dôvod v tomto prípade zasahovať.

34. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (m. m. IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). O takýto prípad však v prejednávanej veci nejde.

35. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základnými právami podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol

dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40 ústavy a práva podľa čl. 13 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že k tomuto nemôže dôjsť postupom a rozhodnutím všeobecného súdu, ktorým tento uplatní svoju právomoc spôsobom, ktorý zákon umožňuje. O takýto postup išlo aj v danej veci v prípade najvyššieho súdu, ktorý zákonom zverenú právomoc rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade uplatnil spôsobom upraveným príslušným procesnoprávnym predpisom. Z uvedeného dôvodu aj túto časť sťažovateľovej ústavnej sťažnosti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

37. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. februára 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu